

FITXA COMPRA VERDA PRODUCTES DE NETEJA

1. Categoria del producte

Bàsicament productes de neteja, a més de bosses d'escombraries i paper tissú.

2. Criteris ambientals de compra

Gran part de la contaminació de les aigües que arriba a depuradora a través de la xarxa de clavegueram té l'origen en els detergents i productes de neteja emprats als habitatges i/o empreses.

Abans de comprar un producte, cal tenir present la importància de racionalitzar la varietat de productes, sobretot considerant si cal utilitzar-lo. Utilitzar només allò que realment es necessita.

L'impacte ambiental d'un producte no es dona tan sols en el moment de l'ús d'aquest, sinó al llarg de tot el seu cicle de vida, des de l'extracció de les matèries primeres, passant per la fabricació, embalatge i distribució, i per l'ús del producte, fins a arribar al final del seu cicle vital. En el cas dels productes de neteja, és molt important l'impacte ambiental que es genera després de fer-los servir. Per aquest motiu, en el moment de comprar-ne un, hem de tenir en compte diferents aspectes.

2.1. Especificacions tècniques

— Característiques de l'envàs / embalatge

- Cal evitar els envasos que continguin PVC o altres plàstics halogenats, i prioritzar els que siguin monomaterial, fabricats a partir de materials reciclats o de fàcil reciclatge. A més, cal no utilitzar envasos amb vaporitzadors que utilitzin propel·lents (com ara els CFCs, que ara ja són prohibits).
- La informació mínima que ha de contenir l'envàs del producte de neteja ha de ser:
 - La relativa a la perillositat de barrejar diferents productes de neteja.
 - L'obligació de mantenir-lo fora de l'abast dels nens.
 - La prohibició d'inhalar el producte vaporitzat.
 - La informació sobre la dosi màxima adequada per reduir l'impacte ambiental.
 - Els pictogrames de perillositat.
- I, en cas que sigui, un producte concentrat la indicació ben clara d'aquesta circumstància.

— Composició del producte:

- Limitació de substàncies nocives per als organismes aquàtics i el medi ambient.
- No utilització de substàncies i preparats perillosos o tòxics.
- Detergents sense fosfats.
- No ha d'incloure cap ingredient classificat com a cancerigen, mutagen o teratogènic.
- No ha de causar sensibilització per inhalació o per contacte amb la pell.
- Ús limitat de COVs, fòsfor i biocides, aquests últims únicament utilitzats per conservar el producte només si no són potencialment bioacumulatius.
- Tots els agents tensioactius utilitzats en el producte han de ser biodegradables en condicions anaeròbiques, i fàcilment biodegradables en condicions aeròbiques.
- Els ingredients per a la fragància han de complir tota una sèrie de requisits segons el codi de bones pràctiques de l'Associació Internacional de Perfumeria.

— En el cas de bosses de plàstic:

- Reciclables, reciclades i/o biodegradables.

— En el cas del paper tissú:

- Que sigui el 100% reciclat.
- Paper sense blanquejant òptic, sense àcid etilendiaminotetraacètic (EDTA) ni alquilfenols polietoxilats (APEO), i sense clor.

2.2. Avantatges de tenir en compte criteris ambientals de compra

- Reducció de l'impacte ambiental per a la limitació de l'ús de substàncies perilloses perjudicials per a la salut i el medi ambient.
- Millor qualitat de l'aire en els ambients de treball.
- Minimització de l'emissió de contaminants a les aigües residuals.
- Reducció del consum de recursos naturals.
- Reducció en l'ús de materials contaminants.
- Utilització de materials reciclables i/o reciclats.
- Minimització de residus (envasos).
- Més informació per a l'usuari en l'ús dels productes.

Bones pràctiques

- Ús de productes alternatius, com ara el bicarbonat, la llimona i el vinagre com a desinfectants.
- Evitació de l'ús de productes innecessaris.
- Dosificació en funció de les necessitats i segons les recomanacions del fabricant (el fet d'utilitzar una dosificació automàtica pot suposar un estalvi en el consum).
- Utilització de tècniques de neteja "ecològiques" (polidores rotatives, els carrets de neteja, etc.).
- Neteja a temperatures baixes i utilització dels electrodomèstics amb la seva capacitat màxima (rentadora, rentavaixelles, etc.).
- No barreja de productes de neteja.
- Compra de productes concentrats, d'envasos de gran capacitat o a granel, per així reduir els residus d'envasos i el consum de materials.
- Presència dels fulls de seguretat i d'instruccions de manipulació al lloc d'utilització.
- Formació adequada a les persones que utilitzen aquests productes de neteja sobre la dosi, la dilució, la utilització i l'eliminació correcta de cadascun d'aquests productes.

- En cas que la neteja sigui subcontractada, comprovació que l'empresa responsable realitza les seves activitats amb respecte pel medi ambient.
- Reutilització de bosses de plàstic i compra de bosses biodegradables o fàcilment reciclables.

2.3. Gestió del residu o reciclatge i altres elements de gestió

Els residus d'envasos que han contingut substàncies perilloses s'han de gestionar com a residu perillós segons la normativa (cal mirar l'envàs i identificar-hi els pictogrames corresponents). Hi han envasos que disposen del Punt Verd, que vol dir que les empreses envasadores estan adherides al sistema integrat de gestió de residus d'envasos de Ecoembes.

Cal aplicar criteris de compra per reduir aquests envasos (compra a granel, compra d'envasos de gran capacitat, envasos retornables al proveïdor, etc.); a més, cal tenir en compte altres criteris, com ara el fet que els seus components siguin biodegradables i/o reciclables, per exemple en les bosses de plàstic.

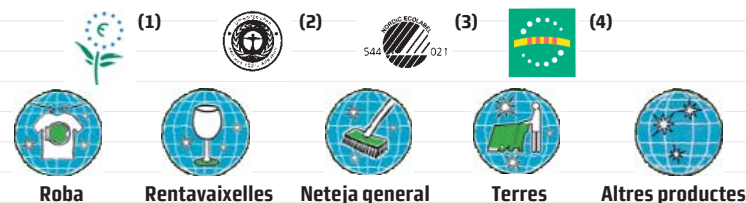
Les bosses de materials compostables no s'han de llençar al contenidor del plàstic, sinó que han d'anar a d'orgànica, ja que són biodegradables.

2.4. Etiquetes

La millor manera d'assegurar-se que un producte és respectuós amb el medi ambient és fixar-se si disposa d'una etiqueta ecològica. De totes maneres, cal assegurar-se que les etiquetes que portin siguin oficials, ja que hauran estat verificades per un organisme extern.

L'etiqueta oficial que podem trobar majoritàriament en els productes de neteja és l'etiqueta europea (1), també l'etiqueta alemanya Àngel Blau (2), el Cigne Nòrdic (3), així com el Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental català (4), que disposa actualment de categoria per a les bosses d'escombraries i per a productes de paper.

Així mateix, una altra etiqueta molt utilitzada és la Sustainable Cleaning. Es deriva d'un programa que neix com a iniciativa de l'AISE (organisme que representa oficialment els fabricants europeus de sabons, detergents i productes de neteja), l'objectiu del qual és avançar cap a un model de producció i consum més sostenible. El seu logotip certifica que l'empresa fabricant del producte està adherida al programa i que, per tant, és objecte de controls per demostrar que els seus productes són fabricats de manera segura i respectuosa amb el medi ambient, i mitjançant un ús eficaç de substàncies químiques i recursos naturals com ara l'aigua. Hi han variants del símbol del Sustainable Cleaning per a les diferents categories de productes.

3. Mites i tabús

El producte "ecològic" no neteja bé

No té cap relació el fet de ser respectuós amb el medi ambient, amb el de netejar malament. Actualment es disposa al mercat de productes de neteja amb etiquetes ecològiques que donen un resultat igual o millor que d'altres de la seva mateixa categoria. No per disposar de més productes químics en la composició del producte es neteja millor.

Més no sempre és millor ni necessari

No per utilitzar més producte quedarà més net; cal recordar de fer un ús correcte de les recomanacions de dosificació.

Els detergents concentrats

"Menys quantitat a igual preu". L'única diferència entre un detergent concentrat i un no concentrat és que aquest segon no conté reblliment, el qual no li aporta cap qualitat netejadora al detergent però sí que implica l'ús de més matèries primeres en la fabricació, transport de més volum, més pes i més residus a gestionar.

Dificultat per adquirir productes de neteja ecològics i que són més cars que els convencionals

Actualment hi ha una gran varietat de productes de neteja ambientalment correctes, i fins i tot determinats supermercats disposen en les seves línies blanques de productes de neteja ecoetiquetats.

És millor disposar d'una gran varietat de productes, un per a cada funció.

És justament al contrari. Val la pena utilitzar només els productes que siguin necessaris i substituir-ne alguns per productes naturals.

4. Xarxa de compra o informació per a la compra: webs d'interès

Ecoproductes i Ecoserveis (DMAH - Generalitat de Catalunya):

<http://mediambient.gencat.cat/cat/empreses/ecoproductes>
<http://ecoserveis/inici.jsp?ComponentID=72323&SourcePageID=23907#1>

Etiqueta Ecològica Europea (Flor Europea): <http://www.eco-label.com>

Sustainable Cleaning: http://www.sustainable-cleaning.com/ES_washright.html

Sustainable Procurement Campaign (Procura*)

<http://www.procuraplus.org/>

Pots descarregar aquesta fitxa en format pdf a la web: www.clubemas.cat

Edita: Club EMAS

Disseny, maquetació i impressió:

El Tinter, SAL
 (empresa certificada ISO 9001, ISO 14001 i EMAS)

Dipòsit legal: B-46.367-07

Imprès en paper 100% reciclat:

Col·laboradors d'aquest número

Gregori Reyes, Maria Passalacqua
 Jesús Taboadella, Eva Comelles
 Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya (COAMB)
 Daniela Violi, Roberta Brida
 Jordi Abad (disseny i maquetació)
 Manuel Reyes (disseny pòsters)

Si no vols rebre
 RQA, fes-nos-ho
 saber a l'adreça:
info@clubemas.cat

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
 Departament de Medi Ambient
 i Habitatge

Si has de llençar aquesta revista,
 fes-ho al contenidor blau.